

Narratives sobre cultura i sostenibilitat rural

Published by [Interacció](#) [1] on 09/06/2016 - 11:51 | Last modification: 05/02/2026 - 15:11

DEBAT 16

Mari Kivitalo ; Kaisu Kumpulainen; Katriina Soini. "Exploring culture and sustainability in rural Finland". A «[Cultural sustainability and regional development: theories and practices of territorialization](#) [2]». London. Routledge, 2016. p. 94-107

Aquest és el tercer volum d'una [sèrie de quatre monografies](#) [3][1] produïda en el marc del projecte europeu '[Investigating Culture Sustainability](#) [4]', l'objectiu del qual era posar en relleu la **recerca europea** per tal de proporcionar als responsables polítics **instruments per a la integració de la cultura com un element clau del desenvolupament sostenible**.

El punt de partida és el de molts estudis d'aquest camp: **canvis accelerats a les àrees rurals europees, caiguda de la població, desaparició de certs estils i modes de vida i introducció de noves maneres de viure que suposen un repte per les estructures socioeconòmiques de les àrees rurals**, que en general, es caracteritzen per ser territoris amb una relació especial amb la natura. Tot i que és un terme sovint buit de contingut, la sostenibilitat del desenvolupament rural ha estat un tema de discussió des de que la Comissió Mundial per al Medi Ambient [va posar el tema sobre la taula a finals dels 80](#) [5]. L'article de Kivitalo, Kumpulainen i Soini posa una mica de rigor acadèmic sobre la matèria, defineix un marc analític interessant i a partir de dos estudis qualitius[2] corroboren algunes de les seves hipòtesis.

Els autors parteixen de la definició triada del terme "rural" derivada de [la teoria social espacial de Henri Lefebvre](#) [6] segons la qual "l'espai rural" consisteix en tres moments: L'espai percebut, l'espai concebut i l'espai viscut. El primer es refereix a les activitats i les estructures locals, el segon al coneixement derivat de l'experiència, és a dir, la recerca, les polítiques o la legislació, i el tercer –en el que els autors es focalitzen– es basa en l'experiència de viure a l'espai rural. És interessant la **visió constructivista de la cultura en la que la territorialització té un paper d'intermediari entre l'ésser humà i la natura i es troba en constant moviment**.

El **concepte de cultura** amb el que treballen els autors té en consideració **quatre dimensions: la visió del món, la dimensió simbòlica, la reificadora i la institucional**, i l'aproximació al **concepte de sostenibilitat** la prenen del projecte multidisciplinar "Cultural Sustainability of Rural Finland" on s'examinaven **estils de vida, paisatge, benestar i vida en comunitat**. La recerca va identificar **quatre binomis** a partir dels quals es podia definir la sostenibilitat de l'espai rural: **espacial** (de local a global), **temporal** (permanència-canvi), **diversitat** (diversitat-homogeneïtat cultural) i **ètic** (drets i responsabilitats).

A partir d'aquests binomis de la sostenibilitat, els autors identifiquen característiques culturals representades en l'àmbit rural. La més evident és l'**especial relació de les persones**, siguin nous residents o autòctons, **amb la natura** i el territori. Per molts d'ells, l'entorn rural és específic i irremplaçable i crea una forta sensació de pertinença que els ajuda a sentir-se culturalment i socialment connectats. **Aquesta relació** en termes emocionals que estableixen

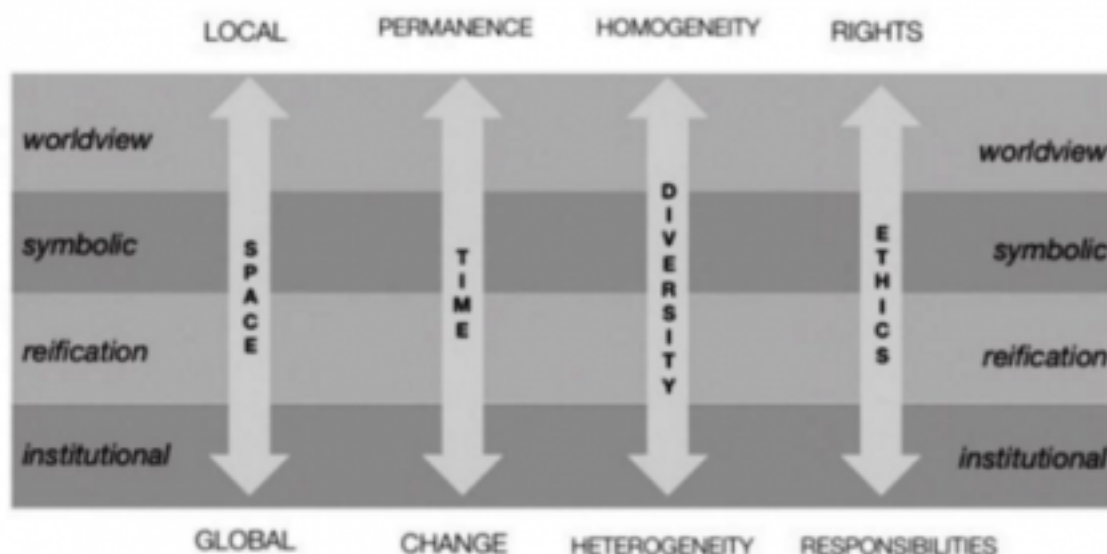

Figure 7.2 The framework for analysing the relation between culture and sustainability

Source: © Mari Kivitalo, Kaisu Kumpulainen and Katriina Soini.

els individus, **arriba també a l'espai simbòlic i institucional** amb la profusió **d'associacions** locals, que reforcen els vincles entre les persones i amb el territori. **La temporalitat** també és molt important en l'entorn rural. **La tradició té una gran força en els espais rurals**, i els oficis propis d'aquests indrets, tan vinculats a l'herència la reforcen. Tot i això, els canvis demogràfics que s'han succeït darrerament, amb l'arribada de nadius urbans, fa **que la tradició convisqui amb l'orientació cap al futur**. Un altre aspecte fonamental relacionat amb la influència del temps en els espais rurals és la capacitat de les estacions de determinar el ritme de vida i els cicles d'esdeveniments socials. A l'hemisferi nord, la primavera i l'estiu són naturalment les èpoques més dinàmiques i actives.

L'arribada de nous nadius, siguin emigrants econòmics, persones amb segones residències, artistes o amants de la natura, **ha enriquit els paisatges culturals de la Finlàndia rural, aportant-li viabilitat i diversitat**. Un fenomen curiós és que **la definició d'insiders o outsiders en aquest entorn està més determinada per la seva participació o no a la vida social que pel seu lloc de residència o el temps que passen al poble**. Un dels exemples més clars d'això són les cada cop més nombroses ecocomunitats, que es relacionen bàsicament en el seu interior i poc o gens amb els seus veïns exteriors.

En la dimensió ètica, els valors tradicionals, d'arrel camperola (confiança, compromís, responsabilitat comunitària) **han impregnat tant la vida individual com la social** dels espais observats (i la relació amb la natura) creant un fort sentiment de seguretat als residents. **Des dels anys 90** del segle XX, ha estat freqüent a la política rural finesa que els **individus i les comunitats es convertissin en proveïdors de certs serveis bàsics** (bombers, manteniment de carreteres o gestió de l'aigua). L'objectiu oficial d'aquestes pràctiques era **augmentar la responsabilitat envers el desenvolupament rural** dels veïns donant-los autoritat en la matèria. Aquesta deconstrucció de l'Estat i el reapoderament dels individus i les comunitats ha estat freqüent des dels anys 80[3], i en termes de sostenibilitat reconeix als residents rurals drets sobre el territori alhora que els dóna responsabilitats.

[1] Podeu trobar-los al [Centre d'Informació i Documentació](#) [7]

[2] El primer estudi és l'anàlisi social de Keruu, un municipi de 10.000 habitants amb 35 nuclis urbans que depèn en un 70 % del sector serveis i amb una taxa d'atur del 13 % - 3 % més que la mitjana nacional. El segon estudi analitza el rol de les associacions en el desenvolupament rural a tres petits municipis del centre del país; Huikko (200 hab), Kyyrämäinen (400 hab) i Ylä-Muuratjärvi (150 hab).

[3] Boltanski, L, Chiapello, E. «The new spirit of capitalism» Trans. Gregory Elliot. Verso. London. 2007

[Inicieu sessió](#) [8]o [registreu-vos](#) [9]per a enviar comentaris

Tags: desenvolupament territorial

Tags: cultura i sostenibilitat

Tags: governança cultural

- [10]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2016/narratives-cultura-sostenibilitat-rural>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=45391>

[3] <https://www.routledge.com/Routledge-Studies-in-Culture-and-Sustainable-Development/book-series/RSCSD>

[4] <http://www.culturalsustainability.eu/>

[5] <http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/brundtland.pdf>

[6] <http://oriolnello.blogspot.com.es/2013/12/henri-lefebvre-del-dret-la-ciutat-la.html>

[7] <http://www.diba.cat/cerc/cidoc>

[8] <http://interaccio.diba.cat/>

[9] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[10] <https://interaccio.diba.cat/node/6654>